

Thema-avond

Testen en PRINCE2

20 oktober 2004

www.testnet.org

TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

1

Agenda

- Introductie en Hot Issues PRINCE2
(Rik Marselis, LogicaCMG en Rob Baarda, Sogeti)
- Testen en PRINCE2, projectmanagers view
(Robbert van Alen, Sogeti)
- Pauze
- Hot issues: Terugkoppeling mogelijke oplossingen discussieavond
(Rob Baarda en Rik Marselis)
- Discussie resterende hot issues
- Napraten aan de bar

www.testnet.org

TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

2

Korte intro PRINCE2 & hot issues

- Ontstaan in Engeland
- De-facto standaard voor projectmanagement
- Heel veel PINO (Prince In Name Only)
- Strikte fasering en projectorganisatie
- Pragmatisch inzetten
- Voor alle soorten projecten geschikt

www.testnet.org

TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

3

Introductie PRINCE2

- Producten realiseren volgens Business Case
- Product Based Planning
- Project verdeeld in stages
- Per stage vooraf gedefinieerde kwaliteitscriteria
- No-go volgende stage zolang niet aan criteria voldaan is

www.testnet.org

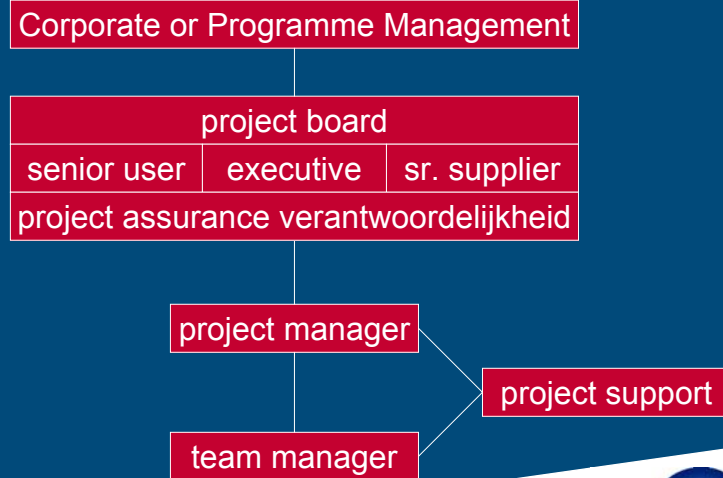
TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

4

Prince2 Projectorganisatie

www.testnet.org

TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

5

Hot Issues

- Project Board & Testen
 - Test Manager = Q-manager?
 - Ook regressie testen?
 - Is Project Board Escalatiepunt voor testmanager?
- Projectorganisatie
 - Bouwers in testteam voor bugfixen?
 - Plaats / rol Test Manager
 - Matroesjka structuur
 - “opper-testmanager” in de lijn?

www.testnet.org

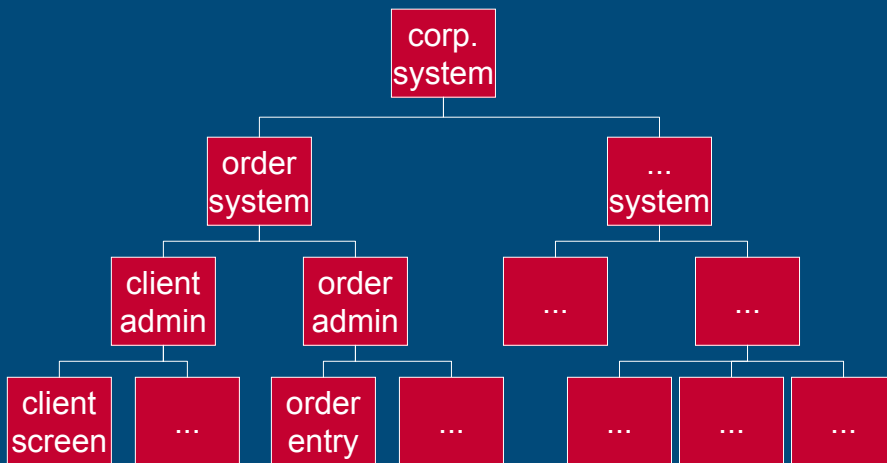
TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

6

Product Breakdown Structure

www.testnet.org

20-10-2004

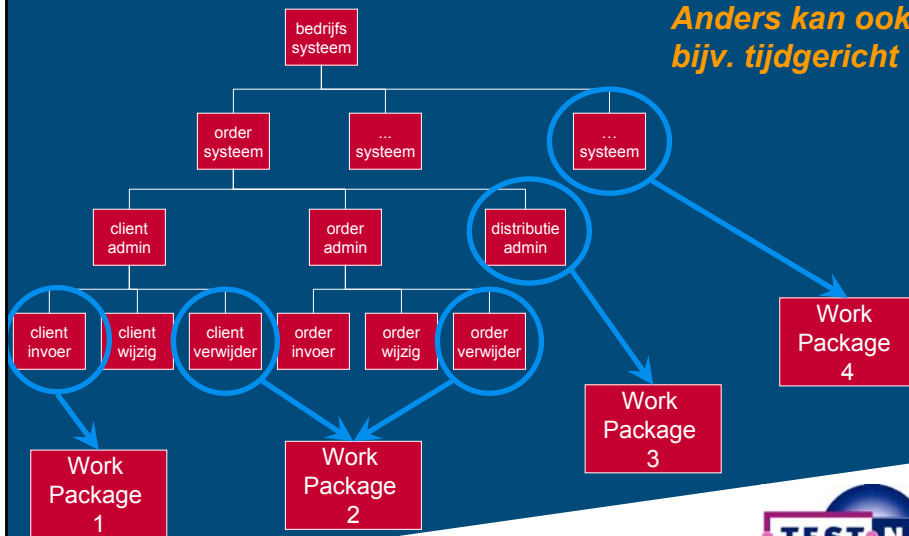
TestNet thema-avond Testen en Prince2

7

Productgericht indelen Work Packages

Anders kan ook, bijv. tijdgericht

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

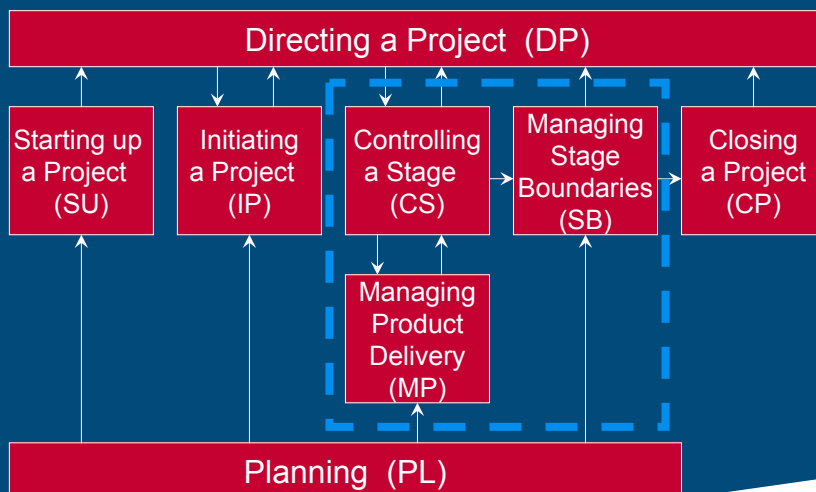

8

Hot Iss. Product Breakdown Structure

- Testproducten bij Product Breakdown structure
of in de Management Product Breakdown Structure?
en beheerproducten???
- Als PBS bij software dieper is dan moeten er requirements zijn voor de tussenlagen

Management processes of Prince2

Inleiding Stages

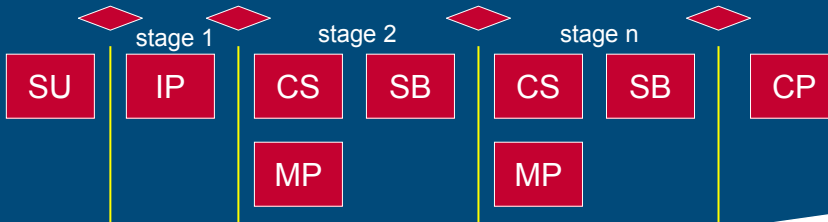
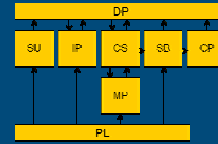

Inleiding stages (vervolg)

Management stages of Prince2

2 tot n Management stages
 elk gescheiden door de beslissing:
 “Is the business case still valid?”

www.testnet.org

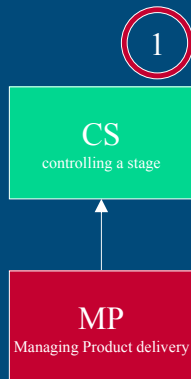

20-10-2004

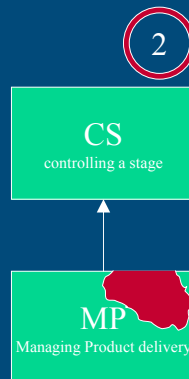
TestNet thema-avond Testen en Prince2

13

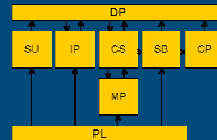
Hoe past testen in management proces?

apart testteam
 (test als apart product)
 (test manager = team manager testen)

Testen in bouw team

Work Package

www.testnet.org

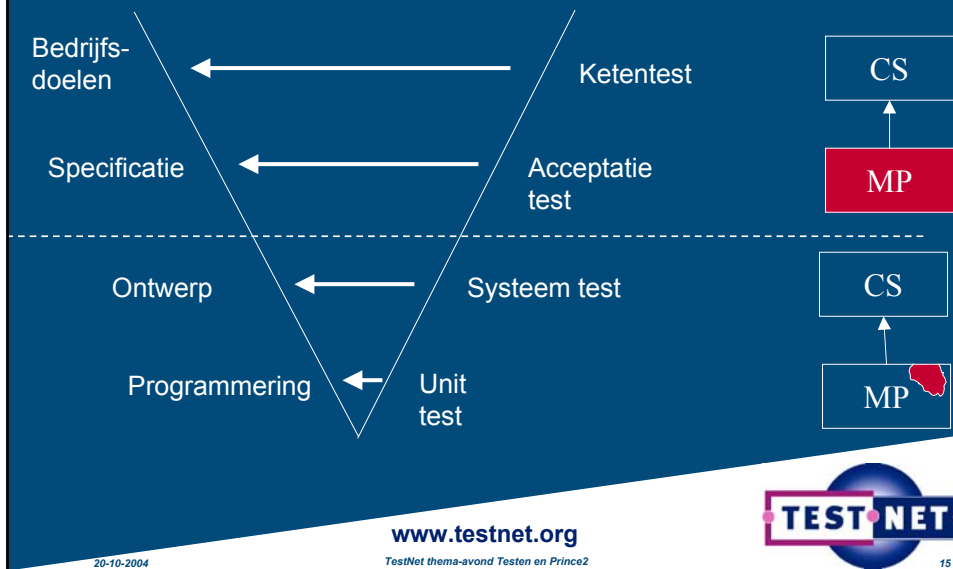

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

14

Testprocessen in relatie tot V-model

Hot issue Testen, stages & workp.

1. Testen in bouwfase = work package?
2. Herstel en hertest inplannen
Aparte work packages voor iedere hertest ronde?
3. Test automatisering: aparte work package, aparte stage of apart project?
4. De testinfrastructuur invullen met Work Packages vanuit Project.
Komt dat goed zo?
 - Voor het integreren vanuit de Product Breakdown Structure een aparte stage?
 - Is acceptatie testen een aparte stage?

TMap & PRINCE2

Hinken op twee gedachten

door
Robbert van Alen

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

17

Hinken

**Sikkels klinken / Sikkels blinken /
Ruisend valt het graan /
Als je iemand weg ziet hinken /
Heeft hij 't fout gedaan**

Coos Neetebeem, pseudoniem van Heinz Polzer (Drs. P)

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

18

Bijdrage testen

Vaststellen dat in gewenste mate bepaald is aan welke kwaliteit het eindproduct moet voldoen.

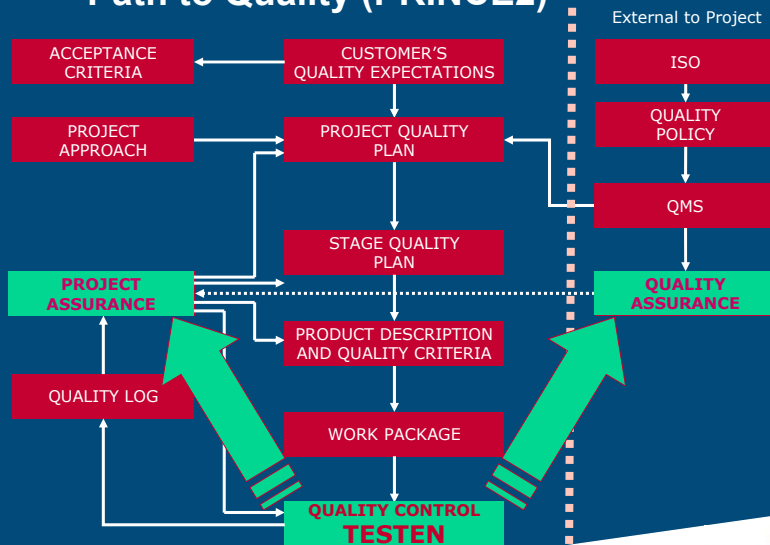
En vervolgens in gewenste mate vaststellen dat het in gewenste mate voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.

TIP
1 Wees flexibel:
wijzig teststrategie indien nodig

Testen in PRINCE2

- **Quality Control** (16.4.4; blz. 226)
 - Verschillende kwaliteitscontroles mogelijk afhankelijk van te **testen** product
- **Product Description** (A20; blz. 342)
 - Benodigde kwaliteitscontrole om kwaliteit of functionaliteit van product te controleren, bijvoorbeeld: **testen**
- **Quality Log** (A29; blz. 357)
 - **Test** wordt opgenomen, zodra in Stage Plan vermeld

Path to Quality (PRINCE2)

www.testnet.org

TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

21

Testmanager in PRINCE2

- Doet deel van Quality Control: testen
- Doet deel van testen: bijv. black box
- Rapporteert aan Project Manager:
 - Highlight Reports, Quality Log, Exception Reports

TIP 2 Wees voorbereid:
ken plek van testen in Prince2

TIP 3 Wees zelfbewust:
het gaat niet vanzelf goed

www.testnet.org

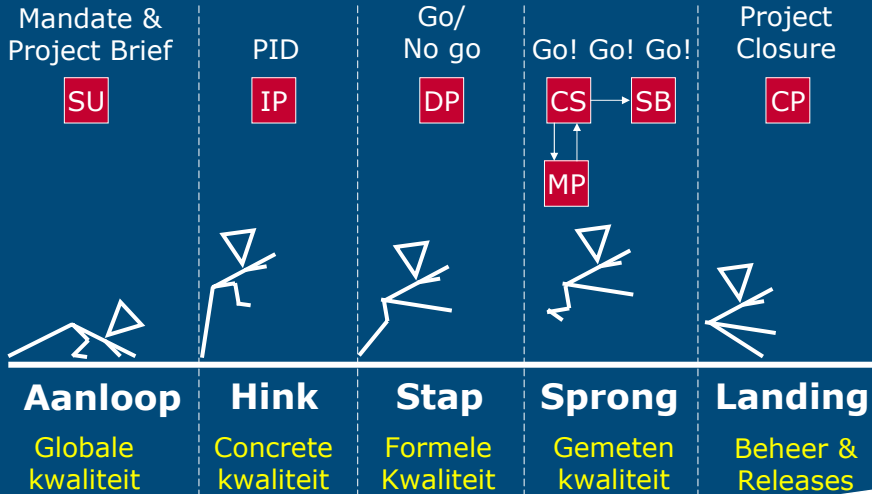
TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

22

PRINCE2-metafoor

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

23

Nieuwe jas voor testen

- Magere aanloop, haastige hink, vluchtige stap: matige sprong
- PRINCE2:
 - oude problemen in een nieuwe jas
 - in bepaalde mate toegepast

TIP 4 Wees alert: het is een nieuwe jas herken PINO

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

24

Hink - Stap - Struikel

www.testnet.org

TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

25

PRINCE2 : de aanloop

- Globale Business Case
- Kwaliteitsverwachtingen klant
- Acceptatiecriteria eindproduct
- Eerste risico's (Risk Log)

TIP
5

Zoek vroege aansluiting:

Kwaliteitsverwachting business

Kwaliteit aan de Business Case koppelen

Aanloop

Hink

Stap

Sprong

Landing

www.testnet.org

TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

26

PRINCE2 : de hink

Aanloop **Hink** Stap Sprong Landing

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

27

PRINCE2 : de hink

- Project zoekt balans
- Duivelsruit
 - tijd, geld, functionaliteit, kwaliteit

TIP Zet kwaliteit op de agenda:
6 Maar zet het niet vast. Toleranties !!!

Aanloop **Hink** Stap Sprong Landing

www.testnet.org

20-10-2004

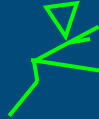
TestNet thema-avond Testen en Prince2

28

PRINCE2: de stap

- Stuurgroep: tijd, rol, mgt. by exception
- Change budget: change = gevonden fout

TIP 7 Wees gereed:
Risico's en requirements vs. tijd en geld

Aanloop Hink **Stap** Sprong Landing

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

29

PRINCE2 : de sprong

- Klassieke tijdsproblemen voor het testen:
 - Product Based Planning, Highlight Reports, Exception Reports, Project Assurance

TIP 8 Rapporteer en escaleer

Aanloop Hink Stap **Sprong** Landing

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

30

PRINCE2 : de landing

- Lessons Learned: bijv. TMap en PRINCE2
- Regressietest binnen/buiten scope project?
- Lijnorganisatie klaar voor projectresultaat?

TIP
9 Leer

Aanloop Hink Stap Sprong **Landing**

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

31

Hink - Stap - Sprong

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

32

TIPS

Wees ...

- 1** flexibel : de gewenste bijdrage
- 2** voorbereid : ken testen in PRINCE2
- 3** zelfbewust : eigen kans op succes
- 4** alert : een nieuwe jas & PINO

Gebruik wat PRINCE2 biedt ...

- 5** aanloop : kwaliteitsverwachting
- 6** hink : business case
- 7** stap : toleranties
- 8** sprong : reports, project assurance
- 9** landing : lessons learned

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

33

Vragen?

**Sikkels klinken / Sikkels blinken /
Ruisend valt het graan /
Als je iemand weg ziet hinken /
Heeft hij 't fout gedaan**

Coos Neetebeem, pseudoniem van Heinz Polzer (Drs. P)

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

34

PAUZE

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

35

Hot Issues: Mogelijke oplossingen

Rob Baarda
Rik Marselis

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

36

Hot issue 1: Project Board en Testen (Rob)

- Project assurance
- Regressie test
- Is project board Escalatiepunt voor testmanager?
- Test Manager = Q-manager?

Project Assurance

- Een IT-Project is het begin van een lang leven
- Belang van kwaliteit voor het lange leven kan boven project einddatum gaan
- Oplossing: de lijn houdt vinger aan de pols

Project Assurance en de lijn: praktijkgeval

- De lijn bewaakt de hantering van de testrichtlijnen, door de testspecialist
- Testspecialist speelt rol in Project Assurance
- Richtlijn: Testmanager op hetzelfde niveau als projectmanager
- Testmanager rapporteert ook aan de testspecialist (lijn)
- Testspecialist escaleert naar Project Board
- Daarna escalatie in de lijn

Project Board en testen: regressie

- Aan het einde van het project een regressie test opbouwen. Kan dat?
- Wat zegt Prince2?
- Wat niet als requirement genoemd is, wordt in principe niet gedaan!
- Taak van testmanager bij aantreden om requirement "regressie testset moet" op te nemen.
- Onderbouwing: Total Cost of Ownership
- Aan laten passen Business Case

Project Board en testen

- Is Project Board escalatiepunt voor testmanager?
- Ja, als de Project Assurance dat wil
- Eventueel via de lijn!
- Testmanager = Q-manager?
 - Q-manager doet ook proceskwaliteit
Samen met productkwaliteit kan te veel worden voor testmanager
 - Wie kijkt er dan onafhankelijk naar de testkwaliteit?

Project Assurance: groepsresultaat

Bij een van de deelnemers is een bepaald model geïmplementeerd, daarover hebben we voornamelijk gesproken. Dit model komt erop neer dat:

In de lijn is een testspecialist aanwezig deze bewaakt dat de richtlijnen zoals die door de organisatie zijn vastgesteld gehanteerd worden binnen het project.

De Testmanager die in het project meedraait staat op het zelfde niveau als de projectmanager.

De testspecialist is aanspreekpunt voor de testmanager als het gaat om testzaken. De testmanager kan bij de testspecialist aankaarten als testzaken niet op een goede manier in het project verlopen.

De testspecialist kan op basis hiervan ondersteuning geven, maar ook melding hiervan maken bij de projectboard, kan dus escaleren in de projectboard.

De testspecialist speelt ook een rol bij de project assurance

De testspecialist kan in de lijn escaleren als binnen een projectboard wordt afgeweken van de richtlijnen zoals die door de organisatie zijn vastgesteld.

Hot issue 2: Plaats test manager (Rik)

- Herkent u dit?

www.testnet.org

TestNet thema-avond Testen en Prince2

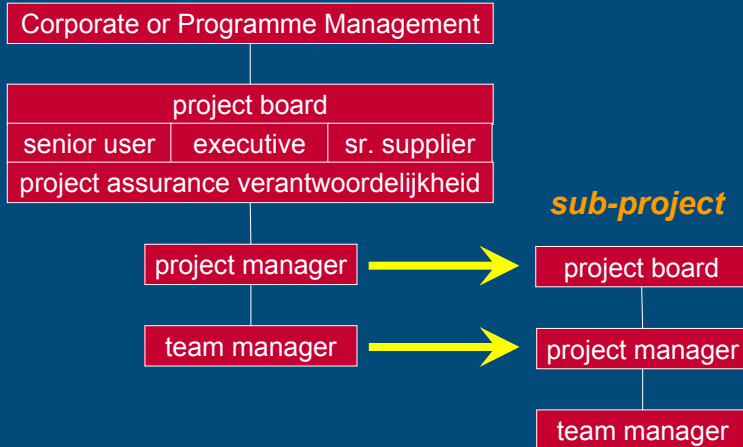

20-10-2004

43

Hoofd-project

Matroesjka structuur

www.testnet.org

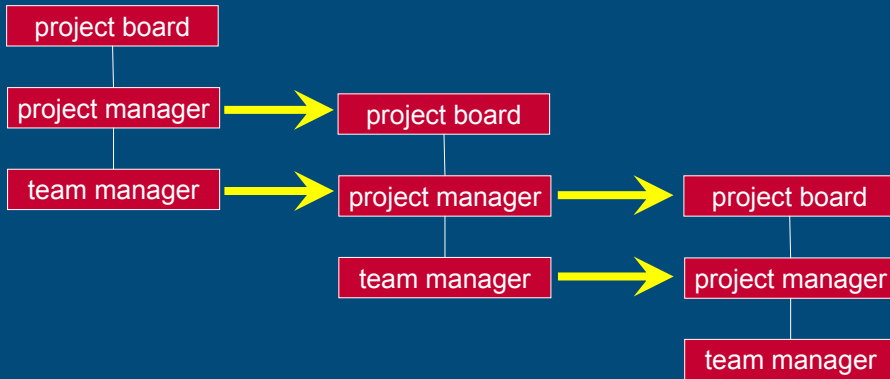
TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

44

Matroesjka structuur met 3 niveaus

www.testnet.org

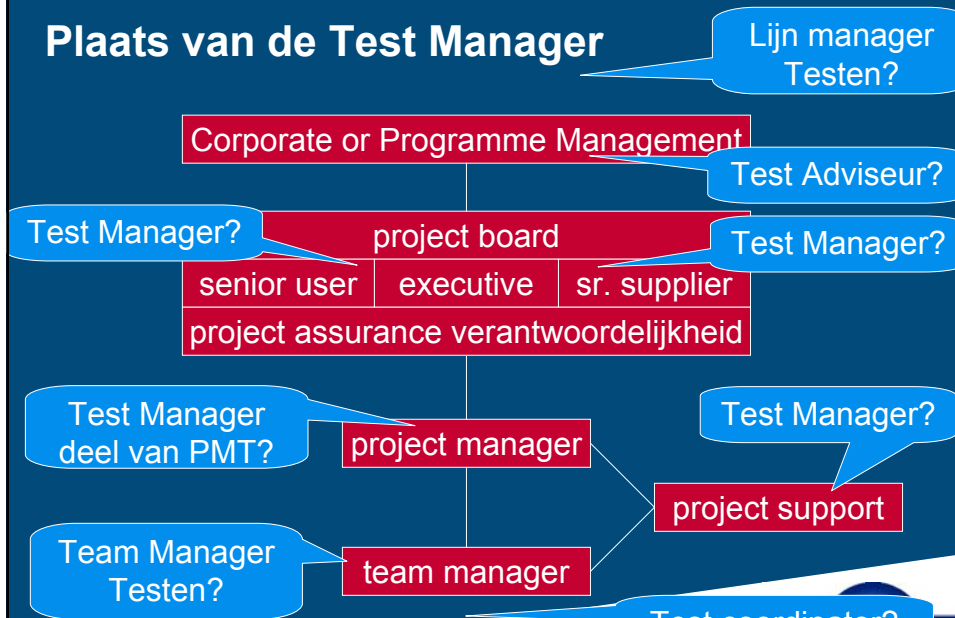
20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

45

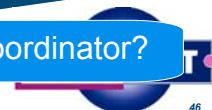
Plaats van de Test Manager

www.testnet.org

20-10-2004

TestNet thema-avond Testen en Prince2

46

- 1) test manager in team van team manager
 - voorbeeld: team manager van de testers in een bouw team
 - rol: faciliteert/organiseert testen, selecteert testsoorten
 - pro: betrokken bij dagelijkse gang van zaken
 - contra: op grote afstand van project manager, deze zou slecht nieuws (te weinig tijd/geld voor testen, negatieve resultaten) wel eens niet kunnen bereiken, danwel bij zal dit nieuws ondergeschikt kunnen maken aan andere belangen (op tijd IETS maken)

Opmerkingen uit discussiegroep

- 2) In team van project manager

- pro: dicht bij het vuur
 - pro: kwaliteit zit volgens prince2 in de opdracht van de projectleider, dus hij heeft belang bij hulp
 - contra: geen formele rol in prince2. Heeft geen eigen werkpakket, kan daarom niet makkelijk tijd/geld claimen
- Omdat de projectleider zo'n team manager direct aanstuurt, is dit binnen Prince2 de makkelijkste situatie.

- 3) toegewezen vanuit project support

- pro: onafhankelijk
- contra: staat op de zijlijn, is niet verantwoordelijk een (verplichte) bijdrage aan het project te leveren, en wordt daarom door de project manager alleen als lastig ervaren
- contra: alle nadelen van QA op de zijlijn; kan niet sturen

- 4) Als extra lid van project board

- pro: beslist mee in belangrijke beslissingen (bv Go/NoGo)
- pro: helpt mee project assurance in te vullen
- contra: de project board heeft weinig tijd. Dit is niet het gremium voor nieuwe inhoudelijke discussies

- 5) Corporate / program management

- rol: adviseur richting programma
- contra: op te grote afstand om ook maar iets nuttigs te kunnen doen

- 6) in de lijn

- rol: lijnbaas testdiscipline
- pro: ook vertrouwenspersoon
- contra: niet echt in project

- 7) als sr. supplier in project board

- rol: lijnbaas testdiscipline; verantwoordelijk voor activiteiten die 30% van het project budget vergen
- pro: heeft via lijn voeling met de testers die in de teams zitten
- pro: heeft welbepaalde rol in Go/NoGo processen
- pro: golf grootste deel van zijn tijd

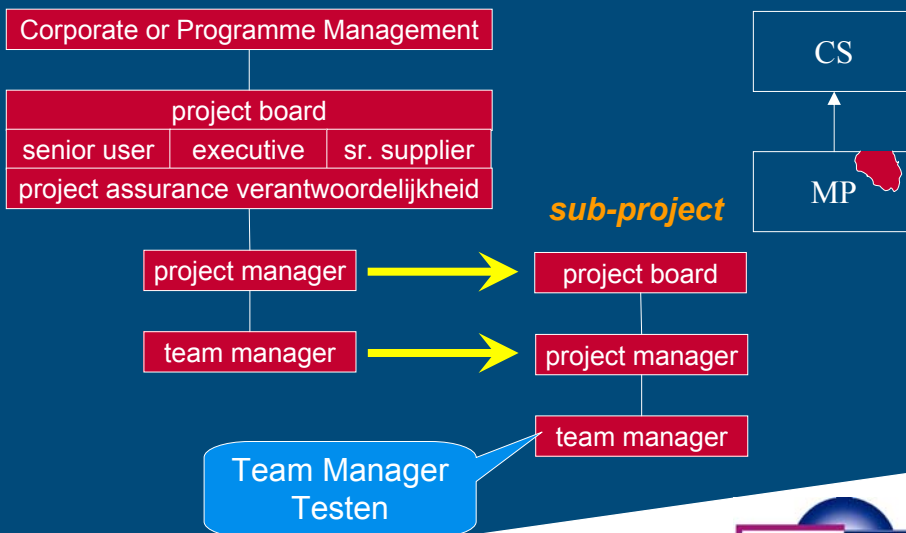
- 8) als sr. user in project board

- rol: gebruikers vertegenwoordiger
- pro: kan meer tijd/ervaring inbrengen dan meeste gebruikers
- contra: kent echte gebruikers situatie (procedures, opleidingen, cultuur) minder dan echte gebruikers

Hoofd-project

Testmanager in de Matroesjka

Hot issue 3: Testen, stages & workp. (Rob) Vragen!

1. Testen in bouwfase = work package?
 2. Herstel en hertest inplannen
Aparte work packages voor iedere hertest ronde?
 3. Test automatisering: aparte work package, aparte stage of apart project?
 4. De testinfrastructuur invullen met Work Packages vanuit Project.
Komt dat goed zo?
- Voor het integreren vanuit de Product Breakdown Structure een aparte stage?
 - Is acceptatie testen een aparte stage?

www.testnet.org

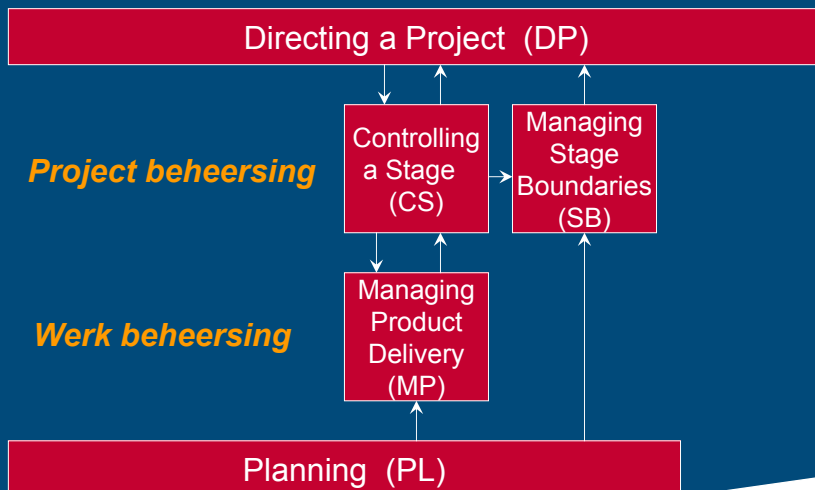
TestNet thema-avond Testen en Prince2

20-10-2004

49

Stage versus Work Package

www.testnet.org

TestNet thema-avond Testen en Prince2

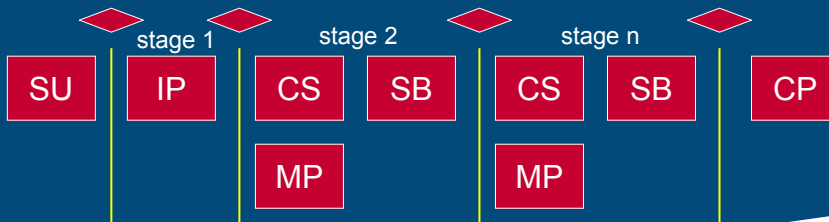
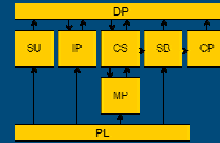

20-10-2004

50

Management stages of Prince2

2 tot n Management stages
 elk gescheiden door de beslissing:
 "Is the business case still valid?"

www.testnet.org

TestNet thema-avond Testen en Prince2

51

Hot issue 3: Process, stages & workp. (Rob) Vragen!

1. Testen in bouwfase = work package?
2. Herstel en hertest inplannen
 Aparte work packages voor iedere hertest ronde?
3. Test automatisering: aparte work package, aparte stage of apart project?
4. De testinfrastructuur invullen met Work Packages vanuit Project.
 Komt dat goed zo?
 - Voor het integreren vanuit de Product Breakdown Structure een aparte stage?
 - Is acceptatie testen een aparte stage?

www.testnet.org

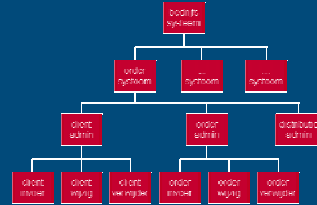
TestNet thema-avond Testen en Prince2

52

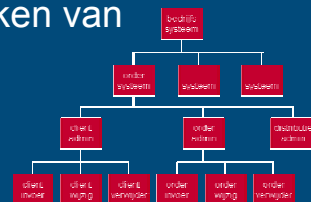
Hot issue 4: Prod. Breakdown Struct.

- Helder testobject
- Heldere testbasis
- Duidelijke testeenheden
- Testsoorten en –vormen gekoppeld aan niveaus in PBS
- Op basis PBS → Product Flow Diagram legt volgorde van testactiviteiten vast → duidelijk wanneer vroegste start testactiviteiten

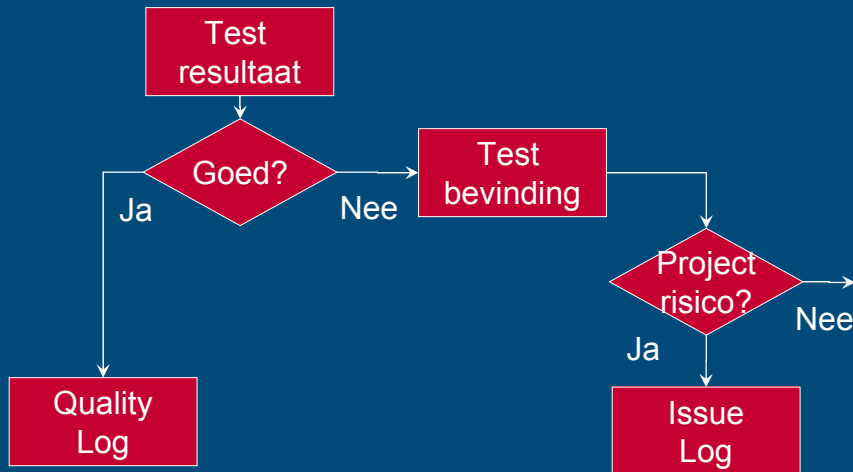

Hot issue 4: Testproducten in PBS?

- Aparte PBS voor management products
- Hierin testproducten opnemen als “quality control documents” (page 281)
- Beheerproducten in PBS specialist products
TCO is onderdeel van bereiken van Business Case

Project Issues en Testbevindingen

Resterende hot issues: Discussie

1. Is testplan nodig als alles volledig conform Prince2 is ingericht?
2. Testen wordt niet genoemd in Prince2: probleem?

TestNet

sinds 1997

TestNet café

> 500 leden

TestNetNieuws

conferenties

kortingen voor leden

thema avonden

werkgroepen

www.testnet.org

